

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АКТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

**JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN**

**2025
1/2/1**

**Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi**

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., professor.

SHIRINOVA R.X. – fil.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Suleymanov R.X. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Musayev N.U. – t.f.d., prof.

Urakov D.J. – t.f.d., prof.

Xolikulov A.B. – t.f.d., prof.

Yermetov A.A. – t.f.d., prof.

Zuyev A.S. – t.f.d., prof.

Jesus Fuensanta. – t.f.d., prof

Muxamedova D.G. – psix.f.d., prof.

Karamyan M.X. – psix.f.d., prof.

Rasulov A.I. – psix.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof.

Sobirova U.F. – sots.f.d., prof.

Xudaykulov H.J. – ped.fan.d., prof.

Miroslav Ballay – PhD, prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sadullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Abdurahmonova N.Z. – fil.f.d., prof.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., dots.

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOSHKENT – 2025

MUNDARIJA

Tarix

Ataxanov R. XIX asr oxiri – XX asr boshlarida o'troq va chorvador aholi o'rtasidagi savdo-sotiq munosabatlari (Farg'ona vodiysi misolida).....	4
Axmedov S. O'zbekiston ilm-fan rivojida fanlar akademiyasining o'rni	8
Jumayeva Sh. Surxon vohasida chorvachilik an'analari	11
Курязова Д. Проблемы сохранения археологических памятников	14
Qobulov E., Qobulov K. Amir Temur va temuriylar davrida Surxon vohasi me'morchiligi.....	17
Qurbonov X. Ural hududlariga safarbar etilgan "Qurolsiz askarlar" va ularning ijtimoiy ahvoli	20
Ma'rufov Sh. Sirdaryo viloyati hududidagi manzilgohlarning o'rta asrlardagi moddiy madaniyati xususida yangicha qarashlar	23
Муминов И. Источники по истории зарубежных визитов Шафа Рашидова.....	27
Nazarov A. O'zbekiston geografiya jamiyatining tashkil etilishi tarixi.....	30
Norxo'rozova Sh. O'rta Osiyo tarixiga oid agiografik manbalar	34
Ochilidiev F. Buxoro amirligida temir yo'llar qurilishi tarixidan.....	37
Sultonov J. Sharqiy Turkiston hududidagi Uyg'ur davlatining vujudga kelishi va uning Chingizxon davlatiga integratsiyasi	41
Uralova R. O'zbekiston Milliy universitetida sharq kitoblari fondining yaratilishi va axborot-resurs markazidagi "Nodir qo'lyozmalar muzeyi"ning faoliyati.....	45

Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik

Абдуллаева З. Приоритетные направления и закономерности развития идеологических основ гражданского общества	50
Abriyev N. Fizikadan masalalar yechish asosida bo'lajak muhandislarning amaliy kompetentligini rivojlantirish	53
Agzamxodjayeva S. O'zbekistonda kasbiy imidjning shakllanishi va rivojlanishi: genezisi, muammolari va istiqbollari	56
Alimova E. Biofizika fanini multimediali elektron vositalar asosida o'qitishning didaktik imkoniyatlari	59
Axmadjanov D. Sharq mutafakkirlarining ilmiy merosi: falsafiy-tahliliy yondashuv	62
Baltamuratova A. Tarbiyaviy vaziyatlarni aks ettiruvchi muammoli topshiriqlar asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy faoliyatini rivojlantirish	65
Berdiyeva N. Ona tili ta'limida multimediali usullardan foydalanish metodikasi.....	68
Valixanova A. Oliy ta'lim muassasalarida molekulyar biologiya fanini mazmunli o'rgatishda talabalar bilan hamkorlikda ishlashning ahamiyati.....	71
G'aniyev A. Community integration and psychological well-being: addressing acculturative stress in south Korea's immigrant populations.....	74
G'aniyeva Ch. Zamonaviy axborot davrida yoshlarning ta'lim-tarbiyasi oldidagi ustuvor vazifalar.....	76
Dushanov R. Oliy ta'lim tizimida o'qituvchini kasbiy mahoratini oshirishning psixologik masalalari	79
Yormatov F. Mamlakatimizda nuroniylarni ijtimoiy himoyalashga qaratilgan insonparvar siyosat.....	82
Jamolov D. Globallashuv sharoitida milliy an'ana va qadriyatlarni asrash zaruriyati	85
Jo'rayev A. Globallashuv sharoitida ijtimoiy bag'rikenglik g'oyasining namoyon bo'lish shakllari.....	88
Zakirov D. Turizm sanoatida gid-tarjimonlar va mehmonxona xizmatlarining o'zaro aloqasi	91
Закирова Э. Психологические особенности соблюдения дорожной безопасности пешеходами	93
Зиявиддинова З. Теоретические аспекты интеграционной технологии в обучении языкам	96
Zokirov B. Jinoiy aktivlarni qaytarish masalalarida O'zbekiston respublikasining ikki tomonlama mintaqaviy va xalqaro hamkorligining o'ziga xos jihatlari	99
Ibragimov J. Mirrors for princes: comparative perspectives from the islamic east and christian west	102
Ikramova Sh. Asymmetry of hierarchical social roles by identifying the features of its reflection in the semantic structure of words.....	105
Isroilova R. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini rivojlantirishni pedagogik shartlari	107
Karimova M. Alisher Navoiy asarlarida odob-axloqning yoritilishi.....	110
Kasimova M. Navigating the challenges and limitations of AI implementation in foreign language education	113
Kim F. Ko'zi ojiz va zaif ko'ruvchi talabalarda o'quv jarayoniga moslashuvga ta'sir etuvchi omillar	116
Кубатов Ш. Теория руссо в контексте современного государства: взгляды Канта, Фихте и Гегеля	119
Qurbonova F. Talabalarida pedagogik kasbiy identligini rivojlantirishning pedagogik psixologik xususiyatlari	122
Mavlanova M. Tanqidiy fikrlash orqali bo'lajak muhandislarda kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish	125
Makulov Sh. Tarbiya fanida o'quvchilarning mustaqil fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishga innovatsion yondashuv.....	128
Maxmudova A. Genetik muhandislik va bioetika: odam DNK'si bilan manipulyatsiya qilishning axloqiy asoslari.....	131
Mihliyev A. Davlat boshqaruvida ochiqlik va korrupsiyaga qarshi targ'ibot ishlarining ahamiyati.....	134
Mo'minova M. Bo'lajak o'qituvchilarning raqamli mediakompetentligini rivojlantirishning pedagogik yondashuvlar	136
Mustayeva G., Kushakov Y. Mamlakatimiz oliy ta'lim tizimi, xalqaro ta'lim bilan hamkorlik aloqalar	138
Nazarov M. "Tabiat-jamiyat-inson" munosabatlarini axloqiy boshqarish haqidagi qarashlar evolyutsiyasi	141
Nishonov X. Singapur tajribasida korporativ madaniyatni shakllantirish amaliyoti: oliy ta'lim muassasalaridagi strategiyalar	144
Norova M. Sayfiddin Boxarziy asarlarida ilm va amalning inson hayotidagi o'rni	147
Otaxonova S. Maktabgacha yoshdagi bolalarda salbiy xulq-atvor munosabatlari va jinsiy farqlar	150
Ramazanov U. O'zbekistonda xorijiy tillar o'qitilishining tarixiy zarurati va shakllanishi	153
Raximova S. Yangi O'zbekistonda jamiyat barqarorligini mustahkamlashning ma'naviy-axloqiy mexanizmlari	155
Rustamova G. Milliy va umumbashariy qadriyatlarni ta'limda integratsiyalashning o'ziga xos jihatlari	158
Rustamova N. Oilaviy munosabatlarni mustahkamlash masalalarida kitobxonlikning o'rni	161
Ruxiddinov X. Innovative interactive methods for improving the listening and speaking skills of visually impaired learners	165
Sagatov I. Bugungi kunda professional ta'lim muassasalarida maxsus fanlarini o'qitish – pedagogik muammo sifatida	168
Sodikova N., Muxtorova Z. Raqamlashtirish sharoitida talabalarni kasbiy kompetentligini oshirishda sun'iy intellekt texnologiyalari va dasturiy ta'minotdan foydalanish	171
Suleymanova N. Universitet talabalarini ingliz tiliga o'rgatishda xorijiy platformalardagi video kontentdan foydalanish	174
Tadjidinov M. Bo'lajak shifokorlarning elektron metodik ta'minot yaratish kompetensiyasini rivojlantirish metodikasi	177
Tajibayeva M. Multipatforma yordamida o'quvchilarning matnni tushunish qobiliyatini rivojlantirish texnologiyalari	180
Талипова М. Значение академического контроля в регуляции обучения	183

Tashpo'latova M. The concept of reforming the higher education system of our country and its mechanisms	186
Temirov M. Bo'lajak o'qituvchilar o'z-o'zini rivojlantirishning ijtimoiy-pedagogik zaruriyati	189
Togonova Sh. Talabalarda kognitiv, pedagogik va kommunikativ kompetensiyalarning shakllanishini psixologik jihatdan o'rganish	192
Turayeva S. Fizika fanini o'qitishda virtual laboratoriya ishlaridan maqsadli foydalanish	195
Turakulova B. The association of intertextuality with critical reading	198
Turdiyev B. Yangi O'zbekiston davlat siyosatida xalq manfaatlarini ustuvorligi	201
Xamroyeva D., Abdug'aniyev M. Adabiyot fanida loyiha ishlarini tashkil etish metodikasi	204
Xoliqov S. Место и роль военной политики в обеспечении военной безопасности государства	206
Xomidjonov U. Inson kapitalini rivojlanishiga ta'sir ko'rsatuvchi omillar	209
Hoshimxonov M. Alisher Navoiy tasavvufiy-gumanistik qarashlariga saloqlar ta'siri	213
Xudoyberdiyeva N. O'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini shakllantirishda motivatsion texnologiyalarning o'rni	216
Xudoyqulova D. Lingvistik qobiliyatlar shakllanishida oila ta'lim-tarbiyasi dastlabki omil sifatida	218
Xo'jaxonov I. Huquqiy ong va huquqiy madaniyat rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari	221
Hamrokulov B., Xikmatova M. Iqtisodiy sud jarayonda isbotlash: muammolar, yechimlar va elektron dalillar	224
Ширя Л., Цин Я. Проблемы при преподавании настольного тенниса на начальном этапе в университете Китая и основные подходы к их решению	227
Yuldashev F. Innovatsion kontaktsiz fitnes boksning ilmiy asoslarini va aholi qatlamlari orasida ommaviylashtirish mexanizmini yaratish	230

Filologiya

Abduraximova N. Frazologizmlar – ingliz va o'zbek tillarida emotsionallikni ifodalash vositalari sifatida	233
Altundag M. Adabiyotshunoslik terminlarida tarjima muammolari (Turk-uzbek tili misolida)	236
Baxronova D., Muxammadiyeva S. Ispan tili leksikasining shakllanishida boshqa tillarning ta'siri	239
Bobokalonov R. Tibbiy terminlarning monosemik va polissemik tadqiqi	242
Daniyarov B. O'zbek tilida tamoyil so'zini noto'g'ri qo'llash tamoyili xususida	245
Djo'rayeva Z., Shirinova R. Gastronomik diskurs madaniy kod sifatida	248
Doliyeva L. Yig'i va kulining noverbal frazeologiyadagi oppozitsiyasi (Fransuz tili materialida)	252
Jurayeva S. Isajon Sultonning "Uzuk" hikoyasida an'anaviylik	255
Islomova Z. O'zbek va ingliz tillarida aksiologik birliklarning lingvistik vositalar bilan ifodalanishi	257
Исмаилова Ф. Разговор с народной мудростью: комментарии к пословицам	259
Ismoilova M. Ingliz tilidagi ijtimoiy tarmoq marketingi terminlarining o'zbek tiliga tarjimai	262
Isokova F. Communicative aspect of political discourse: a comparative analysis of uzbek and english political discourses	265
Karimova D. "O'lim" va "Hayot" konseptining assotsiativ talqini	268
Kattayev P. Mahdumi A'zam Dahbediy qalamiga mansub "Majmuat ur-rasoil" asari qo'lyozma nusxalari matnii tadqiqi (2352 raqamli qo'lyozma nusxa asosida)	271
Kozimova Z. Muhammad Yusufning Abdulla Qodiriyga ehtiromi	274
Kushakov Y. O'zbek va ingliz tillarida aviasozlik terminlarining o'ziga xos xususiyatlari	277
Muratkhodjaeva F. Inson ruhiyatini ifodalovchi meliorativ emotsiyalarning semantik ko'lamini	280
Muxammadiyeva M. Hudud obrazining poetik tahlili	282
Najmiddinova M. O'smirlarda eksteremal vaziyatlarda adekvat qaror qabul qilishning psixologik mexanizmlari	285
Нурмухамедова М. Суперсегментные единицы и их роль в фоноарьерировании слова (на материале китайского и русского языков)	288
Nusurov U. Hozirgi o'zbek adabiyotshunosligida metaforalarning ilmiy-nazariy o'rganilishi muammosi	290
Rasuleva N. Yangi asr Xitoy ilmiy fantastik prozasida ilm-fan va fantaziyaning o'zaro bog'liqligi	293
Rustamova M. O'zbek va italyan frazeologizmlarida ijobiy va salbiy emotsiyalarning ifodalanishi	296
Salimova D. Bolalarning sifat so'z turkumidagi so'zlarni o'zlashtirishi bo'yicha psixolingvistik tadqiqotlar tahlili	298
Sultanova D. Linguistic aspects of metaphor and metonymy	301
Tojiyeva K. O'zbek tili iqtisodiy – moliyaviy sohasiga oid leksik birliklarning vujudga kelish davriy ketma-ketligi	304
Tokhirova D. Syuzan Hilning "Elizabet" hikoyasidagi bola qahramonlarining psixologik xususiyatlari	307
Tulaboyeva G. So'z turkumi va ravishlarni tarjima qilishning mexanizmlari (chet tillarini metodologiyasi misolida)	310
Tuxtayeva D. Frazologik birliklar: tor va keng ma'nolarda	313
Ubaydullayev N. "Makorim ul-axloq" – biografik xarakterdagi asar	316
Rajabova H. Qissada ekzistensial qahramon va uning jonozdalar bilan yashash motivi (Shuhrat Matkarimning "Maqar" qissasi misolida)	318
Хакимова Х. Глоссы в исторических романах М.И.Шеввердина, проникшие в русский язык в XVIII веке (на материалах НКРЯ)	321
Xalikova L. Bugungi kunda portretning tashqi qiyofasini badiiy matnda tasvirllovchi lisoniy birliklar ko'rinishi	324
Xolikova N. Literary discourse in anthropocentric linguistics and it's study (on the basis of english and uzbek novels)	327
Khudayberganova M., Khudayberganov G., Soataliyeva D. The lexical aspect of verbalizing the advertising concept	330
Egamberdiyev J. Biznes terminlarining leksik hamda semantik xususiyatlari	333
Якубова Ф. Лингвокультурологический анализ окружающей среды в китайском и русском языках	336